

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 176

NAAM: VRIJ SPANJE, PERIODIEKEN EN VLUGSCHRIFTEN

S III
13-2-47

1. De brochures opgenomen in Bibliotheek bureau B. De aflevering 2 van Vrij Spanje in archief Beetsma.
2. Bij Persraad nagaan, deur wie destijds de aanvraag veer het verschijnen van het periodiek is ingediend en event. verdere bijzonderheden.
↓
wordt nagegaan.
III 15.2.57
3. Gezien ivm 237 OD. Opleggen. C3 24-12-47 *W*

No. CV/G 557-1948

Arnhem, 20.7.1948.

G E H E I M .

Volgno.

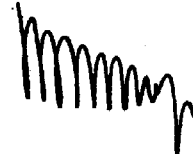
21 JULI 1948

AD/ 41474

Aan de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-Gravenhage.

Ter kennisneming doe ik U hierbij
toekomen het mededelingenblad van "Vrij Spanje"
van Juni 1948.

De Hoofdcommissaris van Politie,

(C. Borstlap.)

La Maandoverzicht (CVD) 41474
no. 7/1948.

VRIJ SPANJE

MEDEDELINGEN

Junij 1948

UITGAVE VERENIGING „VRIJ SPANJE” - AMSTERDAM
STADHOUDERSKADE 69 BV - TELEFOON 94766
Redactie-adres: Piet van Ingen - Tuinbouwstraat 38 - A'dam-O.

Wij en de Partij van de Arbeid

De kwade gevolgen van de thans toegepaste methoden, om door gebruikmaking van alle mogelijkheden aan openbaar optreden en publicatie, die aan bepaalde politieke groepen zijn vergund, ons volk te verscheuren, en te verdelen in twee uiterste kampen, de *verdoemden* en de *uitverkorenen*, beginnen ook al voelbaar te worden in onze organisatie „Vrij Spanje”.

In de laatste weken constateerden wij een verloop onder dat gedeelte van onze leden, dat zich politiek tot de P.v.d.A. voelt aangesloten, en bemerkten wij het verspreiden van onze geschriftjes, op vergaderingen en meetings van de zoeven genoemde partij, dat men ons niet algemeen meer als vriendschappelijk anti-fascistische organisatie beschouwt, maar aanziet voor een of andere verdachte groepering, waarmee men niet voorzichtig genoeg kan zijn.

Wij hebben zo hier en daar ons oor eens te luisteren gelegd, en zijn er achter gekomen, dat voor degenen, die „Vrij Spanje” thans de rug toekeren, als regel twee beweegredenen gelden:

- 1e. De vereniging „Vrij Spanje” wordt er van verdacht, een communistische mantelorganisatie te zijn, en
- 2e. De kunstmatig aangekweekte angstkoorts voor het communisme, waardoor thans zo velen zijn opgejaagd, doet hen vrezen, dat, als Franco vallen zou, de communisten in Spanje de regering zouden overnemen. Strijd tegen Franco is volgens hen daarom thans niet meer gewenst, en zij gaan voorlopig maar accoord met zijn aanblijven.

„Met ieder kwartje, dat ik nog langer aan „Vrij Spanje” geef zou”, drukte één der bedankende P.v.d.A.-ers zich uit, „zou ik de communisten steunen, die immers klaar staan, om in Spanje het bewind over te nemen.”

Wij vinden het, — en niet alleen voor onze organisatie —, wel van belang, om eens na te gaan, wat er dan toch voor waarheid

schuilt, in de hierboven genoemde motieven, die worden aangedragen, als men „Vrij Spanje” zijn verdere steun ontzegt.

Vrij Spanje een Communistische mantelorganisatie?

Laten zij, die dit menen en zeggen, niet alleen putten, uit de thans nogal veel gebruikte zak met lukraak-beweringen, maar ook tevens de bewijzen aandragen. Méér vragen wij niet.

Zij zullen hoogstens kunnen beweren, dat wij vele communisten en links-socialisten, die geen lid van de P.v.d.A. zijn onder onze leden tellen. Dat is waar, maar in welk opzicht waren wij daardoor ooit gedwongen om communistische richtlijnen te volgen?

Bij „Vrij Spanje” was, en is nog altijd iedereen welkom; het is ons onverschillig van welke partij of groepering hij aanhanger is, als hij de actie tegen het fascisme van Franco maar wil steunen, en de steunverlening aan de Spaanse uitgewekenen onderschrijft. Dat het nog nodig is hiervoor te ageren is op zichzelf al erg genoeg; maar erger is, dat bij een grote socialistische volksgroepering, die de P.v.d.A. heet te zijn, tot dusverre maar heel matige belangstelling voor deze actie te bespeuren viel.

Het was Mr. G. J. van Heuven Goedhart, die hieromtrent op de 18 Juli-herdenking, in 1946 door onze vereniging in de Apollahal georganiseerd, zei: „Wanneer men zegt, dat de actie tegen Franco een communistische actie is, omdat tot dusverre het alleen de communisten waren, die er zich druk voor maakten, bewijst dat alleen, dat bij de Communisten dan een juist inzicht inzake het dreigend gevaar en de bittere schande bestaat, die in het Spanje-vraagstuk besloten liggen, dan bij andere partijen.”

Het is niet de schuld van „Vrij Spanje”, dat deze woorden van twee jaren geleden helaas nog onverminderd gelden. Maar eigen schuld wordt vaker bij anderen gezocht.

Zou de samenstelling van ons Hoofdbestuur dan misschien een aanwijzing kunnen zijn voor hen, die menen met het lidmaatschap van onze vereniging in communistisch vaarwater terecht te komen?

Zeker, wij hebben een communist in ons midden. Maar ik ben er zeker van, dat niemand onzer, en ook onze H.B.-leden Scheps en Ds. Padt niet, die beiden lid van de P.v.d.A. zijn, Nico Mourer er van zullen willen en kunnen beschuldigen, dat hij iets heeft gedaan wat „Vrij Spanje” tot een aanhangwagen van de C.P.N. zou hebben kunnen maken.

Wij zullen Mourer, die in de Spaanse burgeroorlog als officier in de Internationale Brigade tegen het Fascisme vocht, die door de Moffen enige jaren werd gevangen gezet en mishandeld in de concentratiekampen van Franco's vriend Hitler, en die, enige weken geleden, benoemd als lid van de Eerste Kamer, deze benoeming niet aanvaard kan, omdat de Minister van Justitie nog maar altijd geen tijd had kunnen vinden om hem zijn in de strijd tegen het fascisme verloren Nederlandschap terug te geven, niet verzoeken of hij uit ons midden weg wil gaan, zoals dat in nette kringen tegenwoordig meer en meer gebruikelijk wordt.

Wij zijn daarvoor nog te democratisch, — ach nee, laat ik dit woord, waarmee een elk thans zijn lading tracht te dekken niet gebruiken, — wij zijn daarvoor te socialistisch en tenslotte ook te

personalistisch, wat wil zeggen dat wij vooruitstrevende, redelijk denkende en humane mensen zijn.

Nu kan men ons dit als een (democratisch) verzuim aanrekenen en ons de rug toekeren. Het gelijk is daarmee echter nog niet aan de kant van de wegloper. En, P.v.d.A.-leden, Uw beweringen zijn daarmee nog niet waar gemaakt.

Niets zou ons liever zijn, dan dat in Uw partij begrip en belangstelling voor het door het fascisme overheerste Spanje was gewekt, en duizende P.v.d.A.-ers in de Ver. „Vrij Spanje” zich als actieve werkers en propagandisten hadden gevoeld. Het zou Uw partij slechts hebben kunnen sieren, als de buitenstaander had kunnen zeggen, dat de Ver. „Vrij Spanje” een mantelorganisatie van de P.v.d.A. was.

En wij hadden allen meegedaan, dat verzekeren wij U.

Want wij kennen in onze organisatie geen politieke animositeit, maar slechts het belang van het door Franco nog altijd onderdrukte Spaanse Volk, dat toch ééns geholpen zal moeten worden.

Zo niet met U, dan zonder U!

En nu die plotse angst voor een communistisch Spanje.

De oppervlakkigheid waarmee men tijdens het grote drama van 1936/39 zich voor de Spaanse zaak heeft geïnteresseerd, komt nog altijd weer aan de dag in een betreurenswaardige onbekendheid met de politieke verhoudingen, zoals die destijds in Spanje bestonden, en die zich sindsdien nog niet beduidend hadden gewijzigd.

Toen het z.g. Volksfront (Volksfronten hebben sindsdien hun aanzien verloren), in 1936 in een volkomen eerlijke verkiezing de clericale reactie versloeg, kregen deze verslagenen, (en met hen de gehele reactionaire (dus grote en invloedrijke) wereldpers), dat Spanje nu communistisch was geworden, en zij begonnen de gewapende opstand onder Franco tegen de wettige regering.

Hoe zeer dit in strijd was met de waarheid, wordt iedereen duidelijk, als hij weet, dat uit dit Volksfront, dat gevormd werd door een blok van republikeinse groepen van rechts tot links, slechts vijftien communisten zitting namen in de Cortes, waarin zij, op een totaal van 474 leden dus wel een zeer kleine minderheid vormden.

In de toen samengestelde Nationale Regering hadden twee communisten zitting; in het daarna gevormde kabinet van Negrin slechts één. Maar Franco, speculerend op de lichtgelovigheid, de domheid en de communistenvrees van de massa, en volledig gesteund door de reactionaire wereldpers, predikte tezamen met zijn mede-apostelen Hitler en Mussolini, zonder ophouden, dat zijn strijd er één was van de Christenheid tegen het God-loze communisme. En de wereld kwam er van onder de indruk, de grote mogendheden besloten tot non-interventie en gaven het fascistische drietal gelegenheid de Republiek ten onder te brengen.

Het is kenmerkend voor de Reactie, dat, alom waar zij een vooruitstrevend volksdeel ontmoet op haar weg, dat zich te sterk verzet tegen haar kapitalistische bedoelingen, zij het spook van het communisme te hulp roept, om de vooruitgang tot staan te brengen, en haar eigen belangen veilig te stellen.

En dit is zeker: mocht in ons land, de P.v.d.A. uit de komende ver-

kiezingen zodanig versterkt in Parlement en Regering terugkeren, dat zij in staat zou zijn en bereid, om ingrijpende socialistische wijzigingen tot stand te brengen in de sociale en economische structuur van ons land, dan zou zij niet ver behoeven te gaan, om door de nationale en internationale reactie voor communistisch te worden uitgekreten. En zou haar, verzwakt door een uitbreiding van haar Oudzeer, door haar vriend Romme wel een krachtdadig Halt! worden toegeroepen.

Er zijn, vooral in deze laatste tijd talrijke voorbeelden. Het Spaanse, met als resultaat, de fascistische terreur is in dit opzicht duidelijk genoeg. Alléén politiek onmondigen en fanatisch verblinden, zijn in staat er bij elke volgende gelegenheid wéér in te vliegen. Helaas zijn er zulken róg maar al te veel.

Is het dan soms zó, dat de Communisten een toonaangevende rol vervulden in de Spaanse regeringen en lichamen, die in de verbanning, in Mexico en in Frankrijk, de belangen van de Republiek en de strijd voor de bevrijding van hun volk behartigden?

Geen kwestie van.

Zij waren in de regeringen van Negrin, van Giral en Llopes, slechts een kleine minderheid, en in het thans bestaande Comité de Liberación geheel niet vertegenwoordigd.

Waren de twee bekendste Spanjaarden, die onder auspiciën van onze vereniging in ons land lezingen hielden, en begrip voor hun vrijheidsstrijd bepleitten, soms volgelingen van Stalin? Welneef! De toenmalige minister de Sanchez Guerra was een gelovig Katholiek, Prof. José de Benito een rechts liberaal.

Zijn mannen als Llopes en Fernando Perez, wier volhardend ijveren voor het herstel van hun Republiek wij evenzeer bewoederen als dat van de onbrekbare Passionaria, discipelen van Moscou? Het zijn sociaal democraten!

Maar wat al deze mensen van zo verschillend en uiteenlopend politiek inzicht, met ons verbond en nog steeds verbindt, was hun republikeins democratisch standpunt, en hun afkeer van het met geweld en bloed van honderdduizenden gevestigde Franco-regiem.

Toch leeft nog altijd de door Franco en zijn geboeftige compagnons de wereld ingeblazen legende, dat de strijd voor een vrij Spanje een communistische strijd zou zijn.

Wij lezen er van in de reactionaire katholieke pers, wij hebben er van gehoord bij onze colportage, in gesprek met politieke analfabeten, maar óók, en te vaak helaas, met zich socialist noemende leden van de P.v.d. A., die toch waarachtig beter moesten weten.

Het is de vage oude legende, zo moeilijk met koude feitelijkheden te bestrijden, die onze organisatie sinds het begin van haar bescheiden werkzaamheden, de uitbreiding heeft bemoeilijkt, en veel misverstand t.a.v. haar doel en wezen veroorzaakt heeft.

Het is dezelfde legende, waarover Isabel de Palencia in haar boek, „Vrijheid in Ballingschap” zegt:

„Daar de fascistische propaganda alle Republikeinen als communisten gebrandmerkt had, was er nogal wat te doen over de verdeling van onze groepen. Sommigen meenden, geheel ten onrechte, dat Negrin zelf communist was. Ondertussen profiteerde Franco van

het gebrek aan kennis, dat de meeste landen tonen, wanneer zij met het Spaanse vraagstuk geconfronteerd worden, door het voortzetten van zijn terroristisch regeringssysteem en nieuwe vervolgingen.”

Is men in de kringen van de P.v.d.A. beducht, dat in Spanje zou kunnen gebeuren, wat in Tsjecho-Slowakije heeft plaats gehad, dat men Franco maar liever op zijn plaats laat?

Zelfs de meest verwoede Spaanse communist is niet zo naïef om in de gegeven omstandigheden aan zo'n mogelijkheid te denken. Niet alleen, dat Spanje ver geïsoleerd ligt van de sfeer waar Rusland zich economisch en ideologisch direct kan doen gelden, maar geen communist zou een herhaling van een zo bloedige en verwoestende burgerkrijg als die van 1936/39 willen risiceren.

Ieder, die iets van Spanje en de Spanjaarden afweet, die de aard, het karakter en de tradities van dit volk kent, weet, dat een minderheidsgroep die niet de volledige steun van de Katholieke kerk en geestelijk geniet, zich daar geen week als Regering zal kunnen staande houden.

En van een Pauselijke aflat aan de Spaanse communisten, is ons, sinds de vroegere onthullingen van de Katholieke pers over la Passionaria, die met gretig genoegen het bloed van geslachte priesters heette te drinken, niets ter ore gekomen.

Of laat men zich leiden door Amerika en Engeland, die uit zuiver kapitalistisch en anti-Sovjet belangenoogpunt, liever niet zien, dat een naar democratische en socialistische richting georiënteerd bewind de plaats zou gaan innemen van dat van Franco? Dit moge dan fascistisch zijn, het zal door zijn economische afhankelijkheid, nooit een belemmering gaan vormen voor een vrije doortocht naar de Middellandse zee, (en wat daar achter ligt), terwijl de buitenlandse kapitalen, waar mee voormalige misdadige monarchistische vertegenwoordigers Spanje vol lieten stoppen, en het volk economisch tot slaaf maakten van Wallstreet en London, niet zullen worden aangetast.

En die het corrupte en verdorven Spaanse Katholicisme straks weer gebruiken zullen, als niet te versmaden reclame-object in hun kruistocht tegen de communisten?

Zijn de Westerse democratieën, door hun gebondenheid aan de ideologieën van Truman en Marshall, op weg, om zó diep te zinken, dat Spanje voor hen geen probleem meer is?

Wij kunnen het niet geloven. En toch....

„Vrij Spanje” zou graag voortgaan met haar werk.

Ook in deze uiterst moeilijke tijd, nu mensen, die ééns vrienden waren, elkander minachten en haten, als gevolg van tot atoomspanning opgedreven politieke tegenstellingen.

Wij willen actie voeren voor de bevrijding van Spanje van het fascistische Franco-bewind, en steun verlenen aan het Spaanse volk, dat vechten bleef voor het herstel van zijn Republiek.

Wie dit doel onderschrijft en ons helpen wil is welkom.

Hoe dan verder zijn politieke inzichten zijn, is niet onze zaak. Door allen voor dit doel te verenigen, die tegen het fascisme en voor de vrijheid hun steun verheffen, menen wij een taak te vervullen, die zowel ethisch als humanistisch, cultureel en zeker socia-

listisch volkomen verantwoord zal zijn.

Wat in de Vereniging „Vrij Spanje” wordt geconstateerd, is voor haar als organisatie niet zo heel belangrijk.

Zij is maar een kleine en bescheiden vereniging, die finantieel sterk geremd, maar weinig kon doen, en geen invloed heeft op het nationale, laat staan internationale gebeuren.

Wij zijn er van overtuigd, dat, ook als de moeilijkheden zó groot zouden worden, de achterklap en het wanbegrip zó sterk, dat wij het werk zouden moeten staken, dit op een andere plaats en in ander verband zou worden voortgezet.

Maar wat wij in onze organisatie bespeuren is een symptoom, en de bedoeling van dit artikel is die, van een ernstige en dringende waarschuwing aan hen die hun socialistische idealen trouw willen blijven.

Een symptoom van afbraak en verwording. Verwording in het socialisme.

In een tijd, waarin het meer dan ooit tevoren, nodig zou zijn, dat socialisten van alle schakeringen, zich aaneensloten, om vastberaden en plichtsgetrouw een barricade te vormen tegen de niets ontziende belagers van hun ideaal.

Werkend en vechtend.

Voor het behoud van de Vrede, de Mensheid en het Socialisme!
PIET VAN INGEN.

18 Juli Herdenking

Het volgend nummer verschijnt in groot formaat en geïllustreerd
Verkoop dit blad in Uw omgeving.

De verkoopprijs bedraagt f 0.10.

Bestel voor 10 Juli aan Piet van Ingen, Tuinbouwstragt 38', Amsterdam-O.

Spanje en het Marshall-plan

In ons vorige nummer schreven wij naar aanleiding van een in het Huis van Afgevaardigden der V.S. aangenomen amendement, om ook Spanje in de hulpverlening aan Europa te betrekken.

Intussen heeft de senaat dit besluit niet willen bekrachtigen; men vreesde, en terecht een reactie in Europa, die aan de sympathie voor het gehele plan zeker geen goed had gedaan.

Dat Spanje nu door Amerika aan zijn lot zou worden overgelaten, niemand die dit gelooft. Ook zonder verband met het Marshall-plan, wordt Spanje door Amerika van het nodige voorzien, en zodoende Franco op de been gehouden.

Reeds waren er Amerikaanse bankiers, die Spanje waarschijnlijk als een uitstekend beleggingsobject beschouwen, en die aan Franco grote credieten toezegden.

Het zou niet te verwonderen zijn, als dit dezelfde geldmagnaten waren, die destijds ook Hitler's propaganda voor zijn Nazi-partij financierden, en later de credieten versterkten, waarmee hij de be-

wapening van het Duitse fascistrijk kon voltooien.

De oorlog, die zij daardoor mogelijk hebben gemaakt, heeft het eigen Amerikaanse volk, schaarste, duurte, en een leger van doden en verminkten opgeleverd.

Zij, hun zonen en, familieleden figureerden als commissarissen of adviseurs in de diverse oorlogs-commissies, die in die dagen het bestaande bestuursapparaat moesten terzijde staan.

En zij hadden gelegenheid hun reeds fantastische kapitalen-bezit, met nog fantastischer aantallen waardevolle dollars te vermeerderen. Zo heeft ieder zijn eigen plaats en taak in de moderne oorlogvoering. De een geeft een arm of been, het licht uit zijn ogen, of zijn leven, terwijl de ander multi-millionair wordt. Voor hetzelfde vaderland, voor dezelfde Vrijheid, hebben zij zich beiden ingezet...

De geldmagnaten zijn niet vies van een nieuw oorlogje, en zij weten, dat het geld, door hen gestoken in een land, als Spanje, dat in de door hen gewenste oorlog zeer zeker een rol zou spelen, niet is weggegooid, maar z'n rente dubbel en dwars zal opbrengen.

Dit zijn hun oogmerken als zij Franco credieten aanbieden, zoals zij het destijds Hitler deden.

Wat helpt de mensheid alle wijsheid, wat geeft haar al haar onbegrensd kennen en kunnen, zolang dit niet wordt doorzien en onmogelijk gemaakt?

18 Juli Herdenking.

Ter gelegenheid van de herdenking van de 18e Juli, de dag waarop in 1936 Franco de opstand tegen de Republiek begon, zijn wij van plan een extra nummer van ons blad „Vrij Spanje” te laten verschijnen.

Het blad, dat natuurlijk voor deze gelegenheid in groter formaat gedrukt, en met verschillende illustraties verlicht zal worden, zal, behalve enkele artikelen van bekende Spaanse vrijheidsstrijders in ballingschap, bijdragen bevatten van verschillende in het openbare en culturele leven op de voorgrond tredende landgenoten.

Wij stellen ons voor, dit nummer in ruime mate aan de afdelingen en werkers, tegen een uiterst lage prijs beschikbaar te stellen voor colportage. De verkoopprijs zal f 0.10 bedragen.

Wij maken ons sterk, dat de afdelingen, die hiervan werk maken, honderden van deze nummers aan de man kunnen brengen. Wij zullen zorgen, dat de bladen uiterlijk 15 Juli in het bezit zijn van de afdelingen.

P. v. I.

Ontvangen door de Alg. Penningmeester t.m. 31 Mei.
Contr. Asd. f 175.—; Arnhem f 35.—; den Haag f 50.—; Heerlen f 40.—; Asd. f 202,50; Zaandam f 11,20; Arnhem f 20.—; Asd. f 234.—.

Bijdragen: S. f 2.—; Mr. P. f 10.—; I. 1.—; Zr. C. f 10.—; P. f 3.—.
Steenlijst 161: f 51.—.

Bij
P. B.
n.g. m.
ontv.
Jan B.
20-7

VLAG-INCIDENT

Op Zondag 9 Mei werd te Amstelveen een Int. dames hockey tournooi gehouden, waaraan ook één Spaans team deelnam.

Toen dit elftal het speelveld betrad, stelde het zich, zoals bij dergelijke gelegenheden gebruikelijk is, voor het publiek op, en werd het volkslied ten gehore gebracht.

Grote ontsteltenis bij de senioritas, toen in de doodse stilte daar plots het lied van de Republiek over het veld schalde.

Door middel van verschrikte gebaren gaf men te kennen, dat dit het goede volkslied niet was, en de leiding der Spaansen voelde zich zelfs verplicht, de Franquistische vlag een ogenblik te doen neerhalen.

Op het aanwezige publiek, dat wel meer kijk zal hebben gehad op hockey, dan op internationale politiek, en dat van de verwarring niets begreep, maakte dit alles een malte indruk.

De wedstrijdleiding had ergens een gramfoonplaat geleend, waarop aan de ene zijde de Franco-hymne, aan de andere het Republikeinse volkslied stond ingegrift.

Men had de verkeerde kant gedraaid.

Toen de plaat was omgelegd, werd Franco's vlag weer gehesen, en bij de dames keerde de kleur op de wangen terug.

Van diplomatieke stappen, naar aanleiding van dit incident, hebben wij tot dusverre nog niet vernomen.

VRIJHEID IN BALLINGSCHAP

Van bovengenoemd boek hebben wij enkele exemplaren, waarvan een blad bij het binden een weinig is beschadigd.

Wij stellen deze exemplaren tegen de
kostprijs van f 2.80 voor onze leden
beschikbaar.

Bestel spoedig aan de alg. penningmeester, per postwissel of op
Gemeente Giro V. 1415 Amsterdam.

Metaalgieterij „Holland” Amsterdam

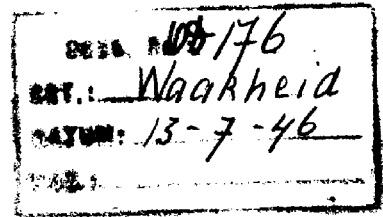
Schagerlaan 62-70 - Rokin 132

Telefoon 53335 - 56739 - 33351 - 87006 - 51378

Naamplaten Zoekt voor spoedige indiensttreding

Gevechtters **koperwerkers en kopervormers**

Sollicitaties aan de chef van Personeelzaken

„Vrij Spanje” een nieuw tijdschrift

**Uitstekende voorlichting
over terreur en verzet**

Verschenen is het eerste nummer van het maandblad „Vrij Spanje” dat door de vereniging van die naam wordt uitgegeven. We krijgen hier (eindelijk!) een voorlichting over Franco-Spanje, die eens iets meer betekent dan het enkele tijdschriftartikel of krantenstukje, waar het tot nu toe bij is gebleven.

Het nummer dat voor ons ligt geeft een artikel van den heer van Heuven Goedhart, waarin hij de neutraliteitsmotieven van Nederland ontzenuwt. Van de rede van professor Jan Romein, gehouden op de conferentie van eind Mei, wordt het eerste gedeelte afgedrukt, met een beschouwing over de historie van Spanje en de klemen, die reeds daarin te vinden zijn voor de huidige situatie. Zoals wij het in onze illegale bladen gewend waren, geeft het blad een overzicht van de voornaamste verzetsactiviteit, en talrijke feiten die ons iets leren over de rantsoenen, de troepensterkte en over de terreurprocessen. Verkort vinden wij de rede van den vertegenwoordiger der Spaanse Republikeinse Regering Claudine, die kort geleden in ons land was. De heer Creveld hekelte scherp de geallieerde theorie, dat het Spaanse volk op den duur zich zelf zal moeten bevrijden. Ieder, die wij weten, waarvoor het Spaanse volk strijdt en die ook zelf in deze strijd mee wil werken, moet dit tijdschriftje lezen.

0.D.176
A.C.B.; 2.02.
Ver. VRIJ SPANJE

Aan de kinderen van onze leden

DIE AUTO'S VOL IS JULIE TAAK

Beste Meisjes en Jongens!

Misschien zijn er wel onder jullie, die weten, dat in het zuiden van Frankrijk, tienduizenden Spanjaarden al jaren lang in grote vluchtelingenkampen wonen.

Deze mensen, die tegen het fascisme in Spanje hadden gestreden, werden uit hun woonplaatsen verdreven, en moesten tenslotte, van alles beroofd, over de Pyreneeën naar Frankrijk de wijk nemen. Nog steeds kunnen deze mensen niet naar hun vaderland terugkeren, want in Spanje is het Fascisme nog altijd heer en meester. Als ze de grens over gingen, zouden ze spoedig worden gegrepen, in een concentratiekamp of gevangenis worden opgesloten, of doodgeschoten.

Ja, dat is daar in Spanje nog net zo droevig gesteld, als in de tijd toen de Duitsers hier de baas speelden. En dat was me een tijd, dat zullen we nooit vergeten, hè!

Nu begrijpen jullie wel, dat deze mensen daar eigenlijk toch maar een ellendig leven leiden. In een vreemd land, ver van hun huis, en van alles, waar ze toch zo veel van hielden, beroofd van alles wat ze hadden, zonder werk en verdiensten; nee, dat is wel heel, heel ongelukkig.

Natuurlijk zijn daarbij ook veel kinderen. En die kinderen hebben het dus ook heel slecht. Ja, zó slecht, dat ze wel alles moeten missen, van wat jullie hier gelukkig al weer krijgen.

Veel van hen zullen nog wel niet eens genoeg te eten hebben. Erg hè, honger te moeten lijden; ja, daar weten wij alles van. En nu snap je ook wel, dat ze van chocola, suiker, koekjes of ander lekkers, nooit iets te zien krijgen. In Frankrijk is dat allemaal nog heel schaars en voor die arme Spaanse vluchtelingen veel te duur om te kopen.

En ach, die meisjes en jongens zouden toch ook wel eens zo iets lusten; ze hebben evengoed een tongetje als jullie, en zouden wat graag ook eens op een stukje chocolade knabbelen of zalig zuigen op een stukje suikergoed.

En nu vragen we jullie, om ons te willen helpen. Want wij willen met Kerstmis, die arme Spaanse kinderen eens verrassen.

Wij willen ze allemaal een klein pakketje sturen. O, zo'n kleinigheidje maar hoor, met wat lekkers er in. Wat chocola, suikergoed, koek, of iets anders. Dat mogen jullie zelf bedenken. Ik weet zeker, dat jullie voor die kinderen, die zo heel veel te kort komen, graag wat willen missen.

En, natuurlijk, — als jullie vriendjes en vriendinnetjes hebben, mogen die gerust mee doen, als ze willen. En, je tante, of de buurvrouw, of je onderwijzer(es), — wel ja —, laat hen deze brief ook maar eens lezen. Wie weet, maken zij ook wel een pakje.

Nu, wat zeggen jullie er van? Zullen wij er maar op rekenen, dat jullie voor deze gelegenheid ook een vereniging vormt:

De jonge Hollandse vrienden van de Spaanse vluchtelingetjes!
Doe je best dan. Zó je best, dat we straks een paar zware vrachtauto's vol naar Frankrijk kunnen brengen. En daar kunnen zeggen: Kijk, dat hebben de Hollandse kinderen van hun eigen lekkers voor jullie bijeengebracht.

Wat zullen ze dan een ogen opzetten. Wat zullen ze dan blij zijn!

Wat moet je nu met je pakje doen?

Je moet het als regel niet zwaarder maken dan 1 pond. Heel stevig inpakken, liefst in een doosje, en met een mooi gekleurd papier er om. Dan je naam er op, in duidelijk blokschrift, met je adres, en klaar is Kees!

Dan kan het vóór 12 December gebracht worden of gezonden aan ons kantoor, J. W. Brouwersplein 27, Amsterdam, of bij één van de bestuursleden of bij het Comité van Vrij Spanje of van een andere vereniging of groep, die bij jullie in de buurt of plaats, dit werk heeft aangepakt.

Het adres daarvan is:

Nu weten jullie geloof ik wel alles.

Maar wat nu volgt moet je toch nog even speciaal aan je ouders, je tantes en ooms, en aan allen van wie je weet dat ze van kinderen houden, laten lezen. Doen hoor! Welnu, als er zijn, die deze actie, die de Vereniging Vrij Spanje onmogelijk uit haar gewone middelen kan financieren, zouden willen steunen, wekken wij ze op, te tekerien op de steunlijsten, die voor deze gelegenheid zullen worden aangeboden, of hun bijdrage in geld of bonnen (waarvan wij dan zelf pakjes maken), vóór 15 December a.s. te zenden aan Piet van Ingen, Tuinbouwstraat 38 I, Amsterdam Oost.

Ook kunnen stortingen worden gedaan op Gemeente Giro Amsterdam V.1415 van de Vereniging Vrij Spanje, Vermelden: Pakjes-actie Spaanse kinderen.

En nu aan de slag, hoor!

Ik reken er op, dat onze zolder spoedig te klein wordt om al die pakjes te bergen. En ik niet alleen hoor. Nee, ook de volgende dames en heren, die samen, heel deftig: Comité van Aanbeveling heten, zouden daar heel blij mee zijn. Dat zijn:

Mevr. L. Alma Heijnen; Ds. J. J. Buskes Jr.; Mr. G. J. van Heuven Goedhart; Brecht v. d. Muijzenberg-Willemsse; Dr. Th. van Reemst; Mevr. A. Romein-Verschoor; Dr. B. H. Sajat; Mevr. Tielrooij-Bottenheim; Mevr. Irene Vorrink-Bergmeijer; Victor van Vriesland. Stelt hen dus niet teleur. *o.k.* *o.k.* *o.k.* *o.k.*

Met vriendelijke groeten,
OOM PIET van „Vrij Spanje”

Alle correspondentie omtrent deze Pakjes-actie aan Piet van Ingen, Tuinbouwstraat 38 I, Amsterdam-Oost.

Adressen waar in Amsterdam, de pakjes kunnen worden bezorgd zijn:

„Vrij Spanje”, J. W. Brouwersplein 27.

Piet van Ingen, Tuinbouwstraat 38 I.

Mevr. L. Alma-Heijnen, Prins Hendrikkade 129.

K. Neyssel, Borssenburgplein 12 II, Zuid.

J. J. Scheffer, Wognummerstraat 114, Noord.

H. Snijder, Tilanusstraat 82 II.

Kerkhof, Bilderdijkkade 63 bel-étage.

o.k.
o.k.

O. K'ers!

1055114

Excelentísimo Sr Presidente del Consejo.

Los infrascritos se complacen en enviar a V.E., con motivo del 18 de julio, una prueba de solidaridad del pueblo holandés para la lucha por una España Libre y desean ardientemente que sea reconocido Su Gobierno por todos los países democráticos, así que pueda dedicarse el pueblo español libre a trabajar en paz a la construcción de su porvenir.

Excellentie,

Ondergetekenden zenden U ter gelegenheid van de 18e Juli een blijk van solidariteit met de strijd voor een vrij Spanje en wensen vurig, dat Uw regering spoedig door alle democratische landen erkend zal worden en het Spaanse volk weldra in vrijheid en vrede zal kunnen werken aan zijn vooruitgang.

EXPIDIENTE
(AFZENDER)

M. Dr. JOSÉ GIRAL

Chef du Gouvernement republicain espagnol
Pavillon Americain
Cité Universitaire

PARIS

Edición Asociación España Libre. J. W. Brouwersplein 27, A'dam (Holanda).

=====

VERENIGING
"VRIJ SPANJE"

=====

4237

Amsterdam-Zuid, 10 October
1946.

J. W. Brouwerplein 27.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	13-2-46

AAN ONZE ABONNE'S.

WAARDE VRIENDEN,

Zeer tot onze spijt zijn wij gedwongen de uitgave van ons maandblad "Vrij Spanje" voorlopig te staken op last van de Centrale Recherche van de Economische Dienst, aangezien wij wel in bezit zijn gesteld van een vergunning tot uitgifte, doch tot heden nog niet van het daarbij behorende certificaat van verschijning.

Toch blijven wij contact houden met U allen en doen U hierbij de nieuwe uitgave toekomen der vereniging, een brochure waarvan de oplage niet meer dan drie duizend exemplaren mag bedragen.

Vanzelfsprekend stellen wij alles in het werk, om de regelmatige verschijning van ons maandblad in de toekomst mogelijk te maken.

Met vriendelijke groeten
Namens Bestuur
Redactie "Vrij Spanje"

P.S.

Zij, die verzuimd hebben het abonnementsgeld te voldoen, verzoeken wij beleefd één dezer dagen om overmaking.
Bij voorbaat dank.

VER. VRIJ SPANJE
J. W. Brouwersplein 27
AMSTERDAM-Z.
Tel. 25739 Gem. Giro V 1415

5